

Dergiden Okura

Spor Bilimleri Dergisi ilk yayım tarihinden günümüze değin her zaman nitelikli makalelere öncelik verme çabası içerisinde olmuş ve araştırmacılar ile okuyucularına yeni açılımlar konusunda da destek olmaya çalışmıştır. Bu bağlamda gelecekteki birkaç sayıda aynı konu alanında yer alan makaleler aynı sayıda yer alacak, ileriki zamanlarda da yazı birikimine bağlı olarak bu yaklaşım sürecektir. Bunun temel gerekçesi, okuyucunun benzer araştırmaları bir arada okuyabilmesidir. Derginin 2008-4. sayısında ağırlıklı olarak toplumsal cinsiyet konusunda yapılan araştırmalara yer verilmiş ve konuya ilişkin olarak da bilimsel danışma kurulu üyelerimizden Canan Koca'nın konuya ilişkin bir yazısına yer verilmiştir. Gelecek sayılarda yeni konu başlıkları ile görüşmek dileğiyle...

*Gıyasettin Demirhan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü*

Okura,

Ülkemizde spor bilimleri alanında toplumsal cinsiyet konulu araştırmaların uzun bir geçmişi bulunmaması nedeniyle, sporun toplumsal cinsiyet analizine ve kadının spordaki deneyimlerine ilişkin pek fazla veri bulmak mümkün değil. Bu nedenle ülkemizde bu konu hem akademik alanda hem de toplumsal alanda çok görünür olamamıştır. Sporda toplumsal cinsiyet konulu araştırmaların derlenmesinin önemli amacı, spor alanında toplumsal cinsiyetin varlığını ortaya çıkarmak ve bu alana dikkat çekmektir.

Biyolojik belirlenimciliğin spor bilimleri alanında baskınlığının uzun yıllar devam etmesi nedeniyle, kadın ve erkek sporcuların sadece sportif performansları arasındaki farkların değil bu farkların arkasında yatan nedenlerin de biyolojiye dayalı olarak açıklanması günümüzde baskın yaklaşım olmasa da hala etkisini sürdürdüğü söylenebilir. Kadın ve erkek spor-

cuların spor alanında yaşadıkları deneyimlerin farklı olmasını sadece biyolojik cinsiyete dayalı olarak açıklamak bize sağlam bir açıklama vermemektedir. Bu nedenle gerek yarışma sporlarına gerek rekreatif amaçlı sporlara katılan kadınların ve erkeklerin farklı spor deneyimlerini açıklama noktasında toplumsal cinsiyet kavramı vurgulanmaktadır. Spor alanındaki bireysel ve toplumsal ilişkilerin ve deneyimlerin anlaşılabilmesi için, spor alanı toplumsal cinsiyete dayalı bir kültürel pratik olarak incelenmektedir.

Spor ve toplumsal cinsiyet konusu çok farklı eksenlerde tartışılmaktadır. Örneğin, Selami Özsoy'un makalesinde Türkiye'deki spor medyasında çalışan kadınların sektör içindeki konumları sorgulanmış ve çalışma koşulları irdelenmiştir. Spor yöneticiliği alanında gerçekleştirilen araştırmanın bulgularının sunulduğu makalede ise aday spor yöneticileri arasında yönetsel beceriler bakımından cinsiyete-özgü kalıpların korunduğu ancak alınan yöneticilik eğitiminin sonucunda bu kalıplarda bir miktar değişimin olduğu vurgulanmaktadır. Eşcinsel sporculara karşı tutumların belirlenmesi amacı ile hazırlanan Sporda Homofobi Ölçeği'nin Türkçeye uyarlamasının yapıldığı araştırma bireylerin eşcinsel sporculara yönelik tutumlarının ve spor alanında homofobinin belirlenmesine olanak sağlayacaktır. Gertrude Pfister'in derlemesinde, Müslüman kadınların spor ve fiziksel aktiviteye katılım fırsatları eşitlik ve toplumsal misyonlar bağlamında ele alınmıştır.

Bu sayıda yayınlanan makalelerin spor alanında toplumsal cinsiyet konusunun halihazırdaki konumunu yansıtmalarının yanında gelecekte bu alanda yapılacak araştırmalara –farklı yöntemleri, yaklaşımları ve konuları kapsayan- bir katalizör hizmeti göreceğini de umuyoruz.

Dr. Canan Koca